zatížení jeviti (bez daně z obratu) u poplatníků, kteří mají nárok na 20% slevu z všeobecné daně výdělkové dle § 57, odst. 6 zák. o př. d. (svobodná povolání advokátů, notářů, lékařů, ovšem těchto jen potud, pokud půjde o jejich příjmy jiné než služební, spisovatelů, umělců, obchodních jednatelů a p., jakož i živnostenská a obchodní zaměstnání, záležející v takových osobních výkonech poplatníkových, jež není možno vykonávati zástupcem, zkrátka poplatníků, kteří jsou odkázáni na výtěžek své osobní činnosti bez podstatného spolupůsobení kapitálu takovou měrou, že bez této činnosti by provozování jejich podniků nebo samostatného zaměstnání bylo na trvalo nemožné). V našich příkladech jest předpokládána výše přirážek k všeobecné dani výdělkové 400%. Dále se předpokládá, že poplatník nepodléhá 10% nímu brannému příspěvku dle zákona 226/1934, který se počítá z daně důchodové bez přechodné přirážky (§ 5 vl. nař. 110/1936). Pro poplatníky tomuto brannému příspěvku podléhající se důchodová daň níže uvedená tedy ještě o něco zvýší.*)

*) Podrobně o všem pojednává právě vyšlý spis M. Holuba a Dr. J. Leiperta: Příspěvek na obranu státu a mimoř. daň ze zisků, která obsahuje i všechny tabulky.

Po časopisech.

Profesorský sbor právnické fakulty Karlovy university o osnově zákona o obchodně hospodářských konsulentech.

Jest vskutku potěšitelným zjevem, že profesorský sbor právnické fakulty Karlovy university zvedl varovný hlas proti uzákonění osnovy zákona o obchodně hospodářských konsulentech a po referátu prof. Dra Hory učinil toto usnesení (Ústředí, roč. 1937, str. 34):

Profesorský sbor právnické fakulty Karlovy university, prostudovav osnovu zákona o obchodně hospodářských konsulentech, má za svou povinnost pozdvihnouti svůj varovný hlas proti tomu, aby se osnova stala zákonem, a to v zájmu bezpečnosti právního řádu a udržení náležité úrovně při používání jeho i v zájmu právnického povolání vůbec, jež je osnovou zcela nepochybně a neprávem snižováno.

Osnova uvádí všeobecně jako práva obchodně hospodářských konsulentů: »vykonávati práce, udíleti porady a zastupovati strany v záležitostech, souvisejících s vedením podniku nebo se správou jmění po stránce obchodně hospodářské, nikoli technické«; v jednotlivostech pak uvádí jako jejich právo: »zhotovovati a zkoumati všechny práce v záležitostech daní, dávek a poplatků, spolupůsobiti při zakládání, správě, přeměně, fusi, likvidaci a sanaci podniku a při finančních transakcích všeho druhu, raditi stranám, zastupovati je před úřady a podávati posudky«.

Při posuzování dosahu těchto práv dlužno míti na mysli, že každá obchodně hospodářská činnost je upravena právními předpisy, které jsou jednak samy o sobě velmi složité, jednak však netvoří samostatnou, od ostatního právního řádu oddělenou a zcela isolovanou část, nýbrž jsou jeho organickou součástí. Nemohou býti tedy správně hodnoceny a vyloženy tím, kdo neovládá celý soubor právního řádu a nebyl právnicky odborně školen k tomu, aby dovedl postihnouti a odhadnouti vnitřní souvislost jednotlivých ustanovení a jejich zakotvení v celkovém právním řádu. Důvodová zpráva sama mluví o »spletitosti, složitosti a komplikovanosti« hospodářského života a přiznává, že »jest to zejména spleť zákonných a veřejnoprávních předpisů, které zasahují čím dále tím více do hospodářského života a jejichž neznalost může přivoditi těžkou újmu podniku, někdy i jeho hospodářskou zkázu«.

Tomuto správnému poznatku neodpovídá však prostředek, jímž chce osnova čeliti nebezpečí, hrozícímu, jak sama přiznává, jednak ze spleti právních předpisů, jimiž je hospodářský život nutně upraven, jednak z neznalostí jejich. Neboť prostředek, jejž doporučuje, totiž vytvoření ob-

chodně hospodářských konsulentů, jakožto zvláštního povolání, je k tomu naprosto nezpůsobilý. Osnova vychází ze zcela mylného předpokladu, jakoby znalost účetnictví, bilancování, kalkulace, vedení obchodních knih, schopnost revise jich stačila také už ku správné orientaci v oné spleti »zákonných a veřejnoprávních předpisů« a k nalezení správného východiska i směru těmto předpisům vyhovujícího. A proto svěřuje ochranu hospodářských podniků před »těžkou újmou podniku a někdy i jeho hospodářskou zkázou«, kterou, jak správně přiznává, může přivoditi neznalost spleti právních předpisů, do hospodářského života zasahujících, osobám, které vůbec právnického vzdělání a školení nemají, v tuto spleť vniknouti nemohou a pro nedostatek právnického vzdělání a školení nutně v ní musí zablouditi.

Proto osnova není s to nebezpečí, o němž mluví, zažehnati, ale naopak jest zcela způsobilou, aby je zvýšila. Stát zakazuje pokoutnictví, protože si je vědom škod a pohrom, jež může neodborník na poli právním pro svou neodbornost způsobiti. Profesorský sbor nemůže osnovu ušetřiti výtky, že tuto neodbornost právě na poli hospodářském, tedy právně nejdůležitějším a nejsložitějším, chce podporovati a zavésti do právního života činitele, kterým by ovšem nebylo lze už vytýkati pokoutnictví, když by byli uznáni zákonem, ale kteří by byli pro právní a hospodářský život neméně nebezpeční.

Prodlužitelnost lhůt opravných prostředků v soudním řízení.

Doc. Dr. Karel Gerlich, soud. rada u nejv. soudu, uveřejnil v Časopisu pro právní a státní vědu, roč. 1937, str. 451 a n., pod uvedeným nadpisem zajímavý článek o nutnosti připustiti prodlužitelnost lhůt k opravným prostředkům v případech, které svou spletitostí či závažností by to činily alespoň účelným. Uvádíme z něho:

»Složité právní poměry moderního života a rozsáhlé případy konfliktů celé řady osob s právním řádem přinesly v poslední době celou řadu jak trestních, tak i civilních sporů tak spletitých a rozsáhlých, že bylo prostě nemožno v krátkých lhůtách zákonem stanovených vypracovati soudní rozhodnutí a také včas vypracovati opravné prostředky proti němu... Zmeškání lhůty pro mimořádnou rozsáhlost procesní látky nebo složitost věci nelze napraviti podle platných procesních řádů žádným prostředkem. (Navrácení v předešlý stav, které snad jediné by tu přišlo v úvahu, je přípustné jen pro jiné překážky.)

Prodlužitelná lhůta k opravnému prostředku je stanovena v § 31, odst. 6 zákona o základních ustanoveních řízení nesporného ze dne 19. června 1931, čís. 100 Sb. z. a n. Toto ustanovení nehoví plně zásadě, aby délka lhůty byla předem jasně určitelná. Pro určení délky lhůty k opravnému prostředku dle § 31, odst. 6 cit. zák. je patrna z rozhodnutí, proti kterému opravný prostředek má býti podán, jen jedna podmínka, totiž nedostatek nebo nesprávnost poučení o opravných prostředcích. Druhou podmínkou jest, že účastník, který má opravný prostředek podati, není zastoupen právním zástupcem. Tato podmínka nemůže býti patrna z rozhodnutí, neboť nemá-li účastník právního zástupce, nebude tento v hlavičce rozhodnutí uveden, a naopak z pouhého neuvedení právních zástupců účastníků ještě neplyne, že účastníci nejsou právně zastoupeni. Ovšem zvláštní povaha nesporného řízení soudního nese s sebou, že nelze tu klásti tak přísné požadavky a účel probíraného procesního ustanovení je ochrana účastníků práva neznalých proti újmám plynoucím z přísnosti formálních předpisů procesuálních. Ustanovení § 31, odst. 6 nám však zde může sloužiti za doklad, že zásadně prodlužitelnost lhůt opravných prostředků v soudním řízení byla již v našem právním řádě zavedena.

Nejnovější naše procesní zákonodárství však nám skýtá doklad ještě dalekosáhlejšího zásahu do úpravy opravných prostředků, totiž dokonce v otázce jejich přípustnosti. Procesní novela k úlevě nejvyššímu soudu, zákon ze dne 11. prosince 1934, čís. 251 Sb. z. a n., prodloužený článkem I. zákona ze dne 17. prosince 1936, čís. 314 Sb. z. a n., upravil v článku I., čís 2 nově znění § 502, odst. 3 c. ř. s. tak, že odvolací soud může, když by jinak dovolání proti jeho rozsudku nebylo přípustné, vysloviti jeho přípustnost, jde-li o rozhodnutí zásadního významu. O účelnosti a oprávněnosti tohoto ustanovení jsou různé názory. Nám však stačí, můžeme-li tento předpis uvésti jako doklad toho, že zásadně lze vhodným způsobem přizpůsobovati procesní předpisy o opravných prostředcích podle okolností určitým konkretním případům. Jde-li to v otázce přípustnosti, tím spíše by to šlo v otázce stanovení délky lhůty k opravnému prostředku.